

OSS EEN BELANGRIJK PRÆ-HISTORISCH CENTRUM.

Reclamebode 22 *Aug. 1935*

Interessante vondsten, zoowel voor de historie als voor
het museum van Oss.

In de afgelopen week werden door Dr. F. C. Bursch, assistent bij het Rijksmuseum van Oudheden, te Leiden, onderzoekingen verricht op verschillende plaatsen onder de gemeente Oss, waarbij zeer belangrijke resultaten geboekt konden worden.

O.a. werd een koepelgraf aangetroffen, behorende tot de bekercultuur, uit omstreeks 1800 voor Chr.

Het fundament van de ronde houtbouw, die het eigenlijke graf omringde, teekende zich nog zeer duidelijk af in den vasten grond. Op één plaats wees een vertakking van dit spoor op een ingang tot de gewelfde ruimte, waar in het midden de doode was bijgezet. Deze was verbrand, hoewel de vorm van het diep ingegraven graf eerst scheen te duiden op een bijzetting van een onverbrand lichaam. Bij deze beenderen lag een fraaie klokbeker van Veluwsch type, de eerste op Brabantschen bodem aangetroffen. Ook bleek een door het vuur aangetaste pijlspits met weerhaken den doode nog te zijn meegegeven. Zoowel wat bouw als wat vondsten betreft was deze heuvel voor Brabant dus reeds iets zeer bijzonders.

Nog meer was dit het geval met de beide andere graven, die gelegen waren iets ten W. van het reeds in 1933 ontdekte en door Dr. Holwerda nader onderzochte „Vorstengraf”. Op een plateau lagen, zonder dat uiterlijk een verhevenheid op iets bijzonders wees, twee begraafplaatsen, die gekenmerkt werden door een groot aantal palen, welke oorspronkelijk in meerdere kringen de graven omringden. De graven zelve bevatten duidelijk lijksporten van de dooden, die in beide gevallen onverbrand, en in gestrekte houding waren bijgezet. Een van deze graven had aan een der lange wanden een verbreding,

waarin men als bijgave een grove, versierde pot aantrof, voorzien van een afzonderlijken voet en gelijkend op de zgn. Deverrelurnen.

Was reeds het vinden van een dergelijk stuk vaatwerk van groot belang, nog meer was dit het geval met de aangetroffen grafvormen. Het eene graf was omringd door een driedubbele rand van rechtsstaande palen, die zich bijzonder fraai in den moederbodem afteekenden door hun grijze kleur.

Het andere graf was veel imposanter. Hier lag een vier-, plaatselijk zelfs zesdubbele krans van dergelijke palen rondom het graf. Deze palen hebben evenals dit bij het vorig grafmonument het geval was, als een sterke heining het graf omgeven. Bovendien echter liep, buiten de wijdeste dezer palen nog een breede, ondiepe gracht, die zich inmiddels met heide had gevuld. De vorm dezer omgrenzing was een ellips, zoodat de door deze omsloten ruimte slechts gedeeltelijk door den palenkrans was gevuld en voor het andere deel ledig was. Voor een zeer klein deel verdween deze gracht zelfs nog onder den wal van het tegenwoordige woonwagengkamp.

Grafheuvels als deze liggen, wat de dateering betreft, tusschen de periode der bekera en die der urnenvelden.

Samen met de ongemeen belangwekkende vondst van het zooeven reeds kort vermelde vorstengraf vinden wij hier op Brabantschen bodem te Oss meerdere uiterst belangwekkende grafvormen, die allen bijeen in een klein bestek een uitstekenden indruk kunnen geven van de verschillende culturen van Nederlands voortijd.

De in de ateliers van het Rijksmuseum van Oudheden gerestaureerde bronzen urn en het daarin gevonden, omgebogen, kolossale, typische Galliër-slagzwaard, waarvan het gevest met bladgoudversiering, zoo als het in ons Museum te zien is.

In de serie artikelen „Wat er in ons Museum te zien is”, vinden wij er veel bijzonderheden over.

